Märjamaa Nädaleht

MÄRJAMAA VALLA INFOLEHT

Nr 14 (1308) 10. aprill 2019 Hind 0,50 eurot

TÄNA LEHES:

- Head uudised huvikoolist. Lk 2
- Õpingud Taani erakõrgkoolis DNS. Lk 4-5
- „Seeniorlaulu" võit viis Parnassose lavale. Lk 6
- Raamatukogus käisid kolleegid Prantsusmaalt. Lk 7

Väikekoolid meie haridusmaastikul

Olen töötanud õpetaja ja koolijuhina suurtes koolides, kuid oludest tingituna tuli täita ka väikekooli direktori ülesandeid. Kuigi algkool Hageris oli liidetud Kohila gümnaasiumiga ja kandis nime Kohila gümnaasiumi Hageri algklassid, oli väikekool oma tegemistes ja ettevõtmistes küllaltki vaba. Iseseisva tegutsemise võimaldamine osutus õigeks valikuks. Täna on Hageri kool, nagu teda suupäraselt kutstakse, kujunenud Hageri piirkonna rahvale oluliseks hariduskeskuseks, paikkonna elujõu lätteks.

Kuid mitte Hageri kooli vajalikkusest ei taha ma kirjutada. Minu sooviks on saada rohkem teada, milline on üldse väikekoolide osa riigi haridusmaastikul, kui oluliseks neid peetakse. Millised on väikekooli võimalused ellu jääda? Töötades nüüd juba aasta Märjamaa vallavalitsuse haridusnõunikuna, olen oma tööülesannetest tulenevalt üsna hästi kursis ka väikekooli tegemistega. Üldsuse tähelepanu on täna pööratud suurte koolide tulemustele ja riigieksamitel saavutatud kohale koolide pingereas. Väikekoolides tehtavast teame vähe, kohati liialt vähe. Siit ka mõte viia läbi kokkusaamine, kus arutelude keskmes oleks väikekool. Mõtet toetas Varbola algkooli direktor Eli Laaser, kes võttis korraldamise raskuse enda kanda.

Teabepäev tõotab tulla äärmiselt huvitav, sest kõnelevad praktikud, eri paikkondadest pärit kolme väikekooli direktorid. Räägitakse väikekoolide plussidest ja miinustest, tugevustest ja raskustest. Nagu igal kepil on kaks otsa, on ka igal koolil, olenemata suurusest, nii plusse kui miinuseid, ja koolivalikuid tehes oleks seda hea teada. Usun, et selline teemakäsitlus pakub huvi eriti õpetajatele ja lapsevanematele ning koolijuhtidele, kuid ka kõigile neile, kes muretsevad sirguva põlvkonna õpetamise ja kasvatamise pärast. Et kasvatada üht last, selleks on vaja tervet küla.

Võimalus omandada Eestis – olgu maal või linnas – hea haridus, selleks peab haridusmaastikul jätkuma ruumi ka väikekoolidele. Kuidas on tegelikult, sellest KÕNELEVAD PRAKTIKUD.

Haridusnõunik
Raivo Heinaru

Väikekoolide teabepäeva sisust

Teabepäeva eesmärk on tutvustada igapäeva tööd väikekoolides, jagada praktilisi nõuandeid ning arutleda kitsaskohtade ja lahenduste üle.

Teabepäevadele on oodatud kooli- ja lasteaedade juhid, omavalitsuste esindajad, lasteaiaõpetajad, kooliõpetajad, erispetsialistid, lapsevanemad, kogukonna liikmed ja huvilised.

Teabepäeval räägime ja arutleme väikekoolide igapäevaelust (rõõmud, mured; koostöö kogukonnaga ja kohaliku omavalitsusega; õppetöö korraldus; personal ja tööülesanded; HEV õpilaste kaasamine, toetamine).

Ajakava

09.45-10.00 kogunemine ja tervituskohv
10.00-10.10 Märjamaa vallavanema tervitussõnad
10.10-10.30 kõneleb Märjamaa valla haridusnõunik R. Heinaru
10.30-10.45 Ülevaade Varbola Kooli ajaloost (Varbola koolijuht)
10.45-12.45 Unipiha Kooli toimetamised ja tegemised (E. Jakobson)
13.00-13.30 lõuna
13.30-15.00 Harmi kooli toimetamised ja tegemised (E.-L. Kaivo)
14.00-15.00 Varbola kooli tänapäev (Varbola koolijuht)
15.00-16.00 küsimused, vastused, arutelu

Otsime üht vabatahtlikku noort (alla 30 a), kes sooviks ühineda meie Euroopa Sotsiaalkorpuse vabatahtlike laagriga kuuks ajaks. Ootame alates 21. aprillist Mõisamaale noori Saksamaalt, Sloveeniast, Rootsist, Hispaaniast ning Eestist, et jagada oma kogemusi kogukonna elust ja valmistada ette meie mahe aed uueks hooajaks ja korrastada koolitusruume.

Kogu elamine kuu aja jooksul on tasuta, lisaks maksame väikest taskuraha.

Huvi korral võta palun ühendust liina.jarviste@gmail.com, +3725528242.
Rohkem infot ka kodulehel: https://vaikejalajalg.ee/european-solidarity-corps/come-volunteer-in-estonia/

Kevade algus tõi rõõmsat elevust

Kevad on oma esimeste päevadega toonud Märjamaa muusika- ja kunstikooli perele rõõmsat sagimist ja nõudnud nii õpilastelt kui õpetajatelt pisut enam pingutust kui igapäevane õppetöö.

Kunstikooli lõpuklassi õpilased esitasid hindamiseks kokkuvõtte oma viimase aasta kunstitöödest. Nüüd on neil aega kaks kuud, et valmis saada kooli lõpetamiseks ette nähtud töödega, mille kaitsmine toimub 27.mail. Hea meel oli tõdeda, et aastate jooksul on neist kõigist, päris väikesena alustanutest, kujunenud omanäolise maailmatunnetusega ja iseseisva mõtlemisjulgusega noored. Ootame huviga nende kunstikooliaastaid kokku võtvaid lõputöid. Kunstikooli õpilased ootavad tulemusi Kehtna kunstide kooli konkursilt „Oma silmaga“, mille tänavuseks teemaks oli „Minu hinge loom“. Kehtnasse toimetati üle kolmekümne noore autori taiese. Hea meel on tõdeda, et lausa kümme meie õpilast on kutsutud konkursi lõpetamisele: Kertu Kaljusaar, Agnes Pool, Iris Smirnov, Io Dione Kalda, Greta Kallau, Anett Jõgis, Gertrud Koch, Keitlin Jõgis, Aliise Matsalu ja Eliise Võigemast õpetajate Anne Aaspõllu ja Kertu Torti klassidest.

Aasta alguses laekus kooli e-postkasti kutse osalemiseks Lätimaal Valka muusikakoolis 28. märtsil korraldataval instrumentaalkvartettide festival-konkursil. Mõttest süttis kohe õpetaja Hannes Altrov. On ju tema juhendatav puhkpilliansambel olnud mitmel sündmusel oodatud esineja. Kuna esinejaid tohtis olla vaid neli ja õpetaja nende hulka ei saanud kuuluda, siis valiti uued palad, kohandati seaded, et kogu esitus musikaalselt ja meisterlikult kõlaks. Ja kõlaski! Ansambel koosseisus Mirtel Pops ja Sten-Marti Merjel klarnetitel, Oliver Meresmäe tromboonil ja Silver Meresmäe saksofonil saavutas oma esinemisgrupis (erinevas vanuses mängijad) esimese koha ja lisaks pälvis Silver oma soolo eest veel žüriilt eraldi tunnustuse.

Eelmine nädalavahetus pani punkti ka konkursi „Parim noor instrumentalist 2019“ võistlusärevusele. Õpetaja Laura Ülejõe koos oma õpilaste Stefan Schu ja Mariell Toomistuga said osa klaveriõpilaste mõõduvõtmise lõppvoorust. Päevad olid väga pikad ja pingelised: Stefani vanusegrupis jõudsid lõppvooru 40 ja Marielli vanusegrupis 57 noort. Meie noored olid südikad, esitasid veatult oma programmi ja kogusid hindamatuid kogemusi paljudeks eesootavateks konkurssideks. Õpetaja sõnul oli vägev kogemus kaks päeva kuulata-vaadata ilusates kleitides ja ülikondades andekate noorte musitseerimist tähelepanuväärsetes Elleri ja Tubina saalis. Kogu konkursi pidulik lõpetamine ja autasustamine toimub 14.aprillil Tallinnas Mustpeade Majas. Sinna on asja Märjamaalt Sten-Marti Merjelil (klarnetikonkursil II koht), Oliver Meresmäel (tromboonikonkursil I koht) ja Silver Meresmäel (tuubakonkursil II ja saksofonikonkursil III koht). Lõppkontserdil saavad esinemisõiguse kõik esimese koha omanikud, seega on Oliver veel kord oodatud lavale. Klarneti- ja saksofonikonkursse aitasid ette valmistada õpetaja Hannes Altrov ja kontsertmeister Ulla Mölder, trombooni- ja tuubakonkursse õpetaja Tõnu Soosõrv ja kontsertmeister Kulla Aavik.

Kaks aastat tagasi osalesid meie kooli kolm klaveriõpilast Leedus Raseiniai muusikakooli filiaali Ariogala muusikakooli korraldataval klaverifestivalil. II rahvusvaheline festival „The Resonant Play – 2019“ toimus reedel, 29. märtsil. Kui kutse saabus, hakkasid sellest kinni kohe õpetajad Jelena Perepeljatnik ja Ulla Mölder. Nii asusidki neli õpilast – Liise Paldermaa, Marta Leen Valting, Karola Jansen ja Julia Volkova – koos õpetajatega neljapäeva varahommikul Leedumaa poole teele. Kooli esindajana oli kaasas ka õpetaja Helen Niiholm. Seekordselt festivalil osalesid põhiliselt Leedu koolid, aga esindatud oli ka Lätimaalt Kekava muusikakool ja Ivanovo- Frankovi muusikakool nr 2 Ukrainast.

Kui kaks aastat tagasi olid festivali pillideks pianiino ja elektriklaver, siis nüüd oli võimalus musitseerida uuel tiibklaveril FEURICH. Festivali korraldus oli väga suurejooneline, tervitussõnad ja kingitused nii Leedu Seimilt kui ka kohalikult linnapealt, lisaks veel paljudelt festivali kordaminekule kaasa aidanud kohalikelt sponsoritelt. Õpilased ja õpetajad on tulvil muljeid, kaasas teiste osalenud koolide kontaktid ja lootus uute sõpradega tulevikuski kohtuda.

Ehkki avalikud kontserdid ja näitused pole muusika- ja kunstikooli põhitegevus, kuuluvad need siiski olulise osana meie õppeprotsessi. Läinud neljapäeval viisime muusikalist külakosti Kullamaa kultuurimajja, 11.aprillil oleme nii näituse kui kontserdiga sõprade juures Lihula muusika- ja kunstikoolis, ees ootab I klassi õpilaste kontsert Ly galeriis, kevadnäitus ja kevadkontsert Märjamaa rahvamajas.

Maiu Linnamägi

Head uued ja tuttavad käsitöösõbrad!

11.04 kell 18 tikime. Kel vaja algõpetust – rõõmuga aitame. Teeme raamatukaasi, pätipealseid, tikime kampsunitele ja kuhu just hing ihkab.... Tule julgelt, sest tikkida on tore! Materjalid olemas kohapeal.

Lisaks saab kaunistada portselani nii pulbervärvide kui ka siirdepiltidega. Võimalus kanda tassile-taldrikule nimesid, on kevadpühade pilte!

Samuti on võimalus maalida kalossidele, kummikutele. Osalustasu 7 eurot, portselaniga sõltub esemete arvust.

Eve ja Tiina
ewebur@gmail.com, 5615 7757

Suvepuhkuseks puhas joogivesi ja kanalisatsioon majja!

Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK) ootab eraisikuid, kelle majapidamine asub enam kui 2000 tarbijaga reoveekogumisalal, toetust taotlema vee ja kanalisatsiooniga liitumiseks või reovee kogumismahuti paigaldamiseks.

„Kui praegu taotlus ära esitada, saab ehitustöödega alustada hiljemalt juuni alguses. Pärast positiivset otsust on aega kuus kuud vajalike tööde tegemiseks," selgitab KIKi veemajanduse valdkonnajuht Kai Eisenberg.

„Seega on hetkel just sobiv aeg taotluste esitamiseks, et suvel puhas joogivesi ja kanalisatsioon majja saada. Tänaseks on ehitustööd lõpetanud ja toetuse kätte saanud juba 590 eraisikut, lisaks oleme 460 andnud positiivse otsuse tööde tegemiseks. Kümne miljoni euro suurusest taotlusvooru eelarvest on enam kui poole aastaga rahastusotsustega kaetud juba kolm miljonit eurot," sõnab Eisenberg.

Eraisikute ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise taotlusvoorust saab toetust üle 2000 tarbijaga reoveekogumisaladel elamu ühendamiseks ühisveevärgi ja/või -kanalisatsiooniga ning elamu kogumismahuti rajamiseks või ümberehitamiseks. Kogumismahutitele jagatakse toetust piirkondadesse, kus puudub ühiskanalisatsioon ning kus on teada, et seda lähima viie aasta jooksul ei rajata. Ühisveevärgi ja/või -kanalisatsiooni ühendamist toetatakse juhul, kui selleks on võimalus olemas, aga mingil põhjusel ei ole liitutud.

Seda, kas majapidamine asub rohkem kui 2000 tarbijaga reoveekogumisalal, saab kontrollida KIKi kodulehe otsingumootorist. Taotlemine käib läbi E-toetuse keskkonna või KIKi kodulehelt leitava vormi kaudu, mida on võimalik saata nii e-posti teel (info@kik.ee) kui paberil (Narva mnt 7a, 10117, Tallinn). Toetuse summad jäävad sõltuvalt toetatavatest tegevustest vahemikku 1382–3792 eurot. Ühe kinnistu kohta võib esitada ühe taotluse. Toetust saab taotleda kuni vooru eelarve täitumiseni või kuni 31.12.2020.

Rohkem infot taotlusvooru kohta saab KIKi kodulehelt või projektikoordinaator Kadri Haamerilt (kadri.haamer@kik.ee, 6 274 183).

Valede ja pooltõdede karussellist

Minu artikkel poliitilise korruptsiooni teemal Märjamaa Nädalalehes tekitas ettearvatult raevuka reaktsiooni minu isiku vastu. Lihtsam on rünnata inimest tema tõekspidamiste eest kui argumenteeritult arutleda toodud faktide üle ja leida neile põhjendatud vastused.

Imetlusväärse üksmeelega kirjutavad 11 vallavolikogu ja 2 vallavalitsuse liiget alla artiklile (Korruptsiooni „karussell" Märjamaal, MN 03.04 2019), mis kubiseb valedest, pooltõdedest ja faktivigadest. Oleks oodanud siiski keskendumist vallavalitsuse poliitilise liikme hüvitise ja tööülesannetega seonduvale, sest samast vaatevinklist kajastas Ü. Olmile hüvitise määramist ka maakonnaleht Raplamaa Sõnumid oma 27. märtsi numbris. Pean märkima, et vaatamata kõigele on suur osa nimetatud artikli allkirjastanutest valinud mind kaks korda vallavanemaks ja kaks korda tõstnud kätt minule ametipalga määramisel.

Siiski ei saa mööda vaadata ühest otsesest süüdistusest, mis on vale ja heidab varju rohkematele isikutele kui ainult Villu Karule. Nimelt väidetakse justkui oleks minu valitsemise ajal läbi viidud töötajate värbamise konkursid olnud pehmelt öeldes kallutatud (Tsitaat: ...Poliitilise korruptsiooni maitsega otsustega muudeti ametikohtadele esitatud tingimusi ja endine vallavanem viis ilmselt konkursse läbi põhimõttel, kellel on „sama veregrupp", see sobis."). 2017. aasta lõpus võttis Märjamaa Vallavolikogu vastu Märjamaa valla ametiasutuste ametnike värbamise korra ja kehtestas ametnike haridusele, töökogemusele, teadmistele ja oskustele esitatavad nõuded. Kõik konkursid alates 2018. aastast viidi läbi nendes dokumentides sätestatud põhimõtetel.

Konkursside korraldamiseks ja tulemuste väljaselgitamiseks kinnitati komisjonid, mille koosseisu kuulusid ka mõned volikogu poolt nimetatud isikud, sh Merlin Suurna (kultuurinõuniku ametikoha täitmise konkursi komisjonis). Selliste väljaütlemistega heidetakse varju kogu komisjonide tööle ja ka ametisse asunud töötajatele. Vallavanemale olen teabenõude kaudu esitanud selle kohta täpsustava arupärimise.

Leheruumi säästes ei hakka ma üksikasjaliselt siinkohal vastama minu vastu suunatud süüdistustele, kuigi olen valmis avaliku huvi korral seda igal ajal tegema. Pean seda eelpool nimetatud artiklit lihtsalt laimavaks rünnakuks minu isiku vastu. Volikogu tegevust on üsna hästi kajastatud istungite ja komisjonide protokollides. Kuidas üks või teine volikogu liige millestki on arvanud ja mingisse küsimusse varemalt suhtunud, saab protokollidest järele vaadata või audiosalvestust kuulates. Edaspidiseks soovitan koalitsiooni liikmetele tekst ikka enne läbi lugeda, kui valele ja laimule alla kirjutada.

Märjamaa vallavolikogu liige Villu Karu

Avastades ning õpitut unustades

Märjamaalt pärit Tuuliki Maal õpib nüüd kõrgkoolis Taanis, kus õpingud algasid möödunud aasta septembris. DNS on rahvusvaheline õpetajaid koolitav eraülikool.

Lääne-Saharas. See on iga tiimi kohustuslik pilt liivadüünides. Fotod Tuuliki Maal

DNS on lühend taanikeelsest nimest Det Nødvendige Seminarium, ingliskeelne nimi on The Necessary Teacher Training College.

Kooli kodulehel on kirjas, et nimi on ambitsioonikas ja viitab vajadusele koolitada edumeelseid õpetajaid, kes on suutelised toime tulema praeguse aja vajaduste ja väljakutsetega. Ja et see oli oluline nii aastal 1972, kui kool asutati, samuti praegu. Alternatiivset õppemetoodikat praktiseeriva ülikooli praktikabaasiks on kogu maailm ja rõhutatakse õppimist tegevuse kaudu

Järgnev kirjutis on tudengite hiljutisest praktikast Aafrikas. Võib-olla annab see edasiõppimiseks tõuke mõnele praegusele gümnasistile.

Minu mitmekülgne eriala Taanis on pedagoogika, kuid selle asemel, et keskpärases klassiruumis koolipinki kulutada, mõtleme seal tervest maailmast kui oma klassiruumist. Kõlab kui klišee?

Olen Märjamaal õppinud ning üles kasvanud, kuid põhikooli lõpu eel langetasin valiku Noarootsi gümnaasiumi kasuks. Hiljem kaalusin kõikvõimalikke variante kõrgema hariduse omandamiseks, astusin sisse ka Tartu Ülikooli, kuid teekond katkes õige pea, kuna rännukirg ületas ema soovitused.

Kui DNS-ist kuulsin esmakordselt juba keskkooli aastail, juurdusid minus pigem kahtlused, kuna ma ei arvanud, et võiksin ühel päeval õpetajana töötada. Erinevad ideed viisid mind nii üle Euroopa kui ka kaugemale eriilmelistesse paikadesse ning iga rikastava kogemusega leidsin, et just tegutsedes õpingi kõige enam.

Kui ühel hetkel leppisin asjaoluga, et reisimine ei ole piisavalt jätkusuutlik eluviis, osutas elu (ema) jälle kooli suunas. Ligemale neli aastat peale keskkooli lõpetamist meenus mulle DNS ning kolledži kohta uurimistööd tehes tundsin selle ülikooli pakutavas metoodikas otsekui iseend ära. Minust ei saa kunagi õpetajat? See ei olegi eesmärk. Kolme aasta vältel on mul võimalus arendada end vabalt valitud suunas ning võin oma teadmisi jagada ka väljaspool klassiruumi, asudes näiteks tööle hoopis mõnes organisatsioonis.

DNS Cacheu ülikool Guinea-Bissaus rakendab samu õppemeetodeid ning koolitab samuti tulevasi pedagooge. DNS Cacheu oli ühtlasi ka meie reisi sihtpunkt. Pildil jätame parajasti kohalike õpilastega hüvasti.

Kolledži üheksa põhimõtet

DNS-il on üheksa põhimõtet, mida igapäevaselt rakendame ning mille järgi on programm üles ehitatud.

Alustuseks on õpilased oma hariduskäigu edasiviiv jõud. Kõige olulisem on individuaalne areng. 21 erinevast õppeainest, mis kõik loomulikult läbi võetakse, leiab igaüks oma väljundi, olgu selleks Aafrika manner, kaasaegne Euroopa, meie aja suuremad tüliküsimused, poliitika, aiandus ja tervislik toitumine, elustiili jätkusuutlikkus, ajalugu, kunst, keeled või 21. sajandi õpetajale vajalikud pedagoogilised printsiibid. Just need teemad mind Taani meelitasidki.

Peagi tekkis küsimus, mida nii laiahaardelise haridusega peale hakata. Kui minust ei saa õpetajat, siis kes? Eesmärk ei ole iga ainet sügavuti õppida, vaid uurida ning analüüsida pigem seoseid teemade vahel. Kui mind huvitab keskkond ning selle hoidmine, on mul võimalus uurida mitmekülgseid allikad, kohtuda erinevate inimestega ning osaleda üritustel, mis panustavad minu teadmistepagasisse.

Kui ma ei astu poliitikasse, tõstan igatahes igal reedel riigikogu ees kliimamuutuste vastu võitlemise nimel häält. Minust ei saa mitte üksnes aktivist, vaid olen juba viimase aasta jooksul, mille oma tiimi keskel olen veetnud, oma elus toimunud muutusi täiel rinnal nautinud ning neist kasu lõiganud, muutudes üha julgemaks ning näidates üha enam üles initsiatiivi teemadel, mis mulle korda lähevad.

Aga need, kellega ma igapäevaselt kokku ei puutu? Kas nemad, kes on tagaplaanil ja nähtamatud, võivadki õigupoolest nii jääda? Võtan näiteks Aafrika, mis on hiigelsuur manner täis elu ning värve.

Põhja-Marokos. Tagaplaanil paistab sadam, kuhu Hispaaniast seilasime. Antud hetkel vaatavad kaks tiimikaaslast kaugusse, püüavad tuju üleval hoida ja ka lahendusi pakkuda, kuna buss andis märku, et ei ole võimaline edasi sõitma.

Jäädvustus leedukast tiimikaaslase 20. sünnipäevast, mille ajal peatusime mägedes ühes kämpingus.

Kolledži õppekava põhineb perioodidel, mis nõuavad pidevat keskkonnavahetust. See omakorda kannustab kohanemisoskusi ja arendab vastuvõtlikkust erinevate tegurite suhtes.

Esimese aasta programmi hulka kuulub neljakuine õppereis läbi kuue Lääne-Aafrika riigi. Äsjane reis ning selle vältel täheldatud kogemused käivad sellise õppeaine nagu Aafrika manner alla. Ainuüksi Maroko, Lääne-Sahara, Mauritaania, Senegal, Gambia ja Guinea-Bissau, kus agaralt kohalikelt õppisime, on niivõrd omapärased ning erinevatest ressurssidest tulvil, mõjutades nõnda kogu maailma majandust ja kaubavahetust. Vahele ei jäänud ühtegi riiki, kus me ei oleks kohalike autode peale hääletanud või tillukeses külas võõralt öömaja palunud. Kontakti loomine kohalikega oli praktika üks nõue.

Mida lähemalt vaatasime, seda enam taipasime, kui palju on meil kohalikelt õppida. Lääne-Aafrika riike otsekui origamit lahti voltides mõtlesime stereotüüpidele, millega tihti oma mõttemaailma piirame; meie privileegidele, mida märkasime alles uues keskkonnas, kus kindlad mugavused puudusid, kuni end ilmutasid uued väärtused, mida kohalikelt õppisime. Samuti nägime globaliseerumise negatiivseid tagajärgi. Näiteks kuidas üdini rahale orienteeritud kaubandus külastatud Lääne-Aafrika riike kurnas.

Seda kohates tekkis arutelu, kes vastutab elementaarsete inimõiguste olemasolu eest ning mida me kõigi heaolu nimel teha võiksime. Keskkonna mõjutustest või keskkonnast tulenevast rikkusest õppides seadsime endale eesmärgid, omamoodi sõnumi, mille koju kaasa tõime. Aafrika on meile väga lähedal ning me ei tohiks sellest maagilisest mandrist enam mööda vaadata.

Einstein ütles välja, et kui sa ei oska mõtet lihtsalt sõnadesse panna, ei ole sa antud teemas piisavalt pädev. Selleks et asja paremini mõista, proovime seda teistele selgitada või õpetada. Eelmainitud sõnumiga asume juba õige pea üle Euroopa reisima, vesteldes iga huvilisega, kelle teelt leiame. Avatud tulevik ei ole mitte ainult üldine ettekujutus või õppeaine, vaid minu homne päev. Ma ei ole vaid võimalustele avatud, vaid avan ise ukse, et muutustele kannale astuda.

Tuuliki Maal

Kassihaigus eestlaste elus ja folklooris

Kassihaigus on seenhaigus, mis levib nakatunud (lemmik) loomade kaudu – haiguse levitajaks võib olla ka koer, küülik või tšintšilja, harva isegi hobune.

Seen, mis niinimetatud kassihaigust tekitab, levib lapse või täiskasvanu nahal, juustel ja küüntel. Rahvapärasel uskumusel, et haigus on ka veres, ei ole alust. Nakatumiseks piisab, kui paitada või võtta sülle (lemmik) loom, kes pole terve. Loomaarst Tiina Toometi väitel võib nn kassihaigus ehk kasside dermatofütoos peituda ka terve kassi kasukas ja lüüa välja mingis stressiolukorras. Kuna nahahaigused mõjuvad ebaesteetiliselt, siis kuuluvad need rahvapäraselt pigem nn halbade haiguste hulka.

Allikas: M. Kõivupuu „Loomad eestlaste elus ja folklooris“ , 2017

Sillaotsa muuseumi pedagoog Liivi Miil

„Seeniorlaulu“ võit viis Parnassose lavale

Eelmisel kevadel sai uue tuule tiibadesse Märjamaa mehe Aavo Lumi lauluharrastus, kui ta sõprade ja pereliikmete õhutusel võttis osa konkursist „Seeniorlaul 2018“ ja tuli oma vanuseastmes (50–65aastased) võitjaks.

Sel aastal pani mees end proovile hobilauljate konkursil „Kui su hing on noor“. Esmalt tuli korraldajatele saata video oma esitatud lauluga. Nende põhjal valiti neli solisti igast kolmest vanusegrupist finaali, mis toimus Nõmmel Von Glehni teatris 16. märtsil. Iga finalist esitas kolm laulu, neist üks pidi olema ükskõik millisel laulupeol kõlanud eestikeelne laul. Aavo Lumi valis Kait Tamra laulu „Oma saar“, Vermonti aaria Giuseppe Verdi ooperist „Traviata“ ja Eduardo Di Capua laulu „O sole mio“. Viimased kaks kõlasid itaalia keeles.

Tulemuseks oli topeltvõit: Aavo Lumi võitis oma vanusegrupi, kus osalesid 50–65aastased hobilauljad, ja sai ainsana ka Grand Prix´. „See oli mulle suureks üllatuseks, sest finalistide hulgas oli mitmeid ilusaid ooperihääli,“ kommenteeris Lumi.

Hiljuti tuli ta tagasi Ateenast, kus 29. märtsil oli esinemine Parnassose kontserdimaja väikeses saalis. „Oleme korraldanud „Seeniorlaulu“ konkursi võitjatele esinemisreise teistesse riikidesse. Seekord oli võimalus laulda Kreeka ühes vanemas kontserdimajas,“ rääkis selle konkursi algataja ja žürii liige Toomas Kuter.

„Hinge pani värisema, et oli võimalus laulda samas kontserdimajas, kus oma lauljateed alustas kuulus Maria Callas. Meil läks hästi,“ jagas muljeid Aavo Lumi. Kaks teist „Seeniorlaulu“ vanusegrupi võitjat ei saanud kaasa tulla, nii et mindi kolmekesi. Ateenas esitasid baritonid Aavo Lumi ja Toomas Kuter vene- ja itaaliakeelseid laule, neid saatis klaveril Vladimir Ignatov.

Vahelepõikeks olgu öeldud, et ka Märjamaa publik on saanud nautida Aavo Lumi tugevat häält. Viimati oli see tänavusel kontserdil „Laval ainult mehed“, kus ta esitas Toreadoori aaria Bizet´ ooperist „Carmen“ ja „Joogilaulu“ Verdi ooperist „Traviata“. Lumi repertuaaris on umbes paarkümmend tuntud ooperiaariat või laulu, mida ta esitab prantsuse või itaalia keeles. Klassikalist laulu õppinud poeg Silver aitab noote leida ja isa konsulteerib vahel pojaga ka laulutehnika osas, kuid peamiselt toimub iseõppimine. „Ei ole küll kohane võrrelda, aga olen nagu pime laulja Andrea Bocelli, kes kuulab ja laulab. Ma nooti hästi ei loe, ennekõike kuulan esitajaid ja püüan matkida Itaalia tenoreid. Eesti lauljatest on üks mu lemmikuid Georg Ots. Ateenas oligi mu viimane laul „Mister X-i aaria“ operetist „Tsirkusprintsess“, mida omal ajal nii võimsalt esitas Georg Ots. Ka minu esitus võeti hästi vastu,“ rääkis Lumi.

Aavo Lumi vasakul võtab vastu Grand Prix auhinda hobilauljate võistlusel „Kui su hing on noor”.
Foto erakogust

„Aavol on väga hea hääl. Ta on musikaalne ja võiks laulmisega rohkem tegeleda,“ soovitab Kuter. Õigupoolest nii ongi. 27. aprillil osaleb Aavo Lumi konkursil „Seeniorlaul 2019“, kus ta eelmisel aastal võitis.

Žürii esimees Toomas Kuter: „Olen rõõmus, et kolmteist aastat tagasi küpsenud idee korraldada konkurss kuldses eas laulusolistidele on osutunud elujõuliseks. Ülle Jaegeri poolt ellu kutsutud konkursi erilisus peitub eelkõige selle atmosfääris, mis konkursil valitseb ja osavõtjate esinemisi saadab. Tegu on muusikapeoga, millest energiat andva sädeme saavad kõik. Julgustan kõiki, kel muusikapisik põues ja piisavalt esinemisjulgust, saatma meile 12. aprilliks oma laulude helisalvestised ning ootame Pärnu Kuninga tänava põhikooli nii endisi kui ka tulevasi „Seeniorlaulul“ osalejaid ja toetajaid kaasa elama konkursist osavõtjatele!“

Seeniorlaulule on oodatud osalema isetegevuslikud laulusolistid alates viiekümnendast eluaastast. Konkurss toimub kolmes voorus ja kahes vanusegrupis: 50-65 aastased ning 66 ja vanemad.

Reet Saar

Haimre rahvamajas
20. aprillil
algusega kell 21
PEOÕHTU
ANSAMBLIGA TORM

Külas käisid raamatukogutöötajad Prantsusmaalt

Märjamaa raamatukogus oli 4. aprillil külas grupp tulevasi raamatukogutöötajaid Prantsusmaalt.

Nende õppereis algas Helsingist, kus nad käisid keskraamatukogus Oodis, mis kolis alles läinud aasta lõpul oma uude hoonesse. Tallinnas külastati keskraamatukogu ja Kännu-Kuke haruraamatukogu. Märjamaalt viis tee Pärnusse, ja tagasiteel kodumaale oli edasilennu vahel peatus ka Amsterdamis, kus tutvuti Hollandi raamatukogundussüsteemiga.

Tervituses ütles Märjamaa valla raamatukogu direktor Ede Talistu, et majas on käinud külalisi Põhjamaadest, aga mitte nii kaugelt Euroopast. Ta oli meeldivalt üllatunud, et kolleegid Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingust soovitasid tulla tutvuma just Märjamaa Valla Raamatukogu töökorraldusega.

Esmalt tutvustati külalistele maja, järgnes ülevaade meie valla raamatukogude süsteemist ja küsimuste-vastuste voor. Kohtumist tõlkis Märjamaa gümnaasiumi vilistlane Tuulike Tõiste, kes töötab Tallinna Tehnikaülikooli raamatukogus.

Prantslased õpivad Strasbourgis avaliku halduse töötajaid ette valmistavas koolis INET (inglise keeles National Institute of Territorial Studies), kus koolitatakse eri valdkondade juhte linnadele ja regioonidele, kus on üle 80 000 elaniku. Selgituseks: Prantsusmaal on raamatukogutöötajad riigiteenistujad. 18-kuulisele kursusele pääsemiseks peab olema magistrikraad ja sinna on väga suur konkurss ning rasked eksamid. Pärast täisajaga toimuva õppe lõpetamist on võimalik kandideerida keskraamatukogu juhiks. Kuna lõpetamine on lähedal, siis osal kursuslastest oli juba tulevane töökoht teada, mõnel seisis töövestlus ees ja mõnel oli tulevik veel lahtine.

Küsimused ja vastused

Külalisi huvitas, kui palju kohalikke inimesi kasutab raamatukogu. Nende sõnul Prantsusmaal kipub see arv vähenema. Külalised küsisid veel üle, et kas tõesti on nii, et Märjamaa valla 7545 elanikust koguni 3000 on valla raamatukogude kasutajad?

Ede Talistu rääkis, et Märjamaa raamatukogu on väga heas asukohas alevi keskel, kus lähedal on kool, noortekeskus, rahvamaja ja bussijaam. Tihe koostöö on koolide, muuseumi ja lasteaedadega. Tegevusi püütakse mitte dubleerida. Nii pole raamatukogul mõtet pakkuda robootikaringi, kui kõrvalmajas tegutseb mitu vastavat gruppi. Meelsasti tulevad klassid kohtuma kirjanikega, kui raamatukogu sellise sündmuse korraldab.

Tulevased raamatukogude juhid Prantsusmaalt Märjamaa raamatukogus. Keskel Cornelia Schulze (punase kampsuniga). Foto Tiina Gill

Lastekogus tekitas elavat huvi väljapanek, kus tuli kokku viia lastekirjanike nimed ja näod. Mitmed prantslased teadsid Andrus Kivirähki ja olid lugenud prantsuse keeles tema „Mees, kes teadis ussisõnu". Lugemissaalis juhiti tähelepanu hääletuskastile, sest viimast päeva käis kaasava eelarve hääletus. Selgitati, et raamatukogude kaasabil küsitakse alati kogukonna liikmete arvamusi.

Külalised tundsid huvi, missuguseid üritusi meie raamatukogus korraldatakse, kas siin töötab vabatahtlikke (Prantsusmaal tegutsevad mõned väiksemad raamatukogud just vabatahtlike toel), missugune on töötajate täiendõppesüsteem, kas majas on eraldi tegevusi eakatele ja lastele, missugused ettevõtmised on raamatukogul praegu käsil.

Mõlemale poolele tuli üllatusena summa, mis on raamatute ostmiseks ühe elaniku kohta. Märjamaa vallas on see omavalitsuse poolt käesoleval aastal 4,49 eurot aastas, millele riigi poolt lisandub 1,87 eurot ehk kokku 6,36 €, Prantsusmaal on see 2 eurot.

Cornelia Schulze kiitis Märjamaa raamatukogu väga meeldivat õhkkonda ja lisas, et ruumides on nii palju ilusaid taimi. „Meie reisi eesmärk on tutvuda teiste riikide raamatukogudega, koguda ideid, kohtuda kolleegidega ja saada ka uue tehnoloogia kasutamise kogemusi. Eestis pakkus meile erilist huvi teie e-riik, ID-kaart ja selle kasutamisvõimalused. Prantsusmaal on kasutusel palju erinevaid elektroonilisi kaarte, kuid eri organisatsioonide süsteemid ei ühildu. Mõnes piirkonnas on ühitatud nt bussi-, ujula- ja raamatukogukaart, aga need on vaid kohalikus kasutuses. Teie ID-kaardi laialdased võimalused on meile väga huvitavad," rääkis Schulze. Ta töötas varem kümme aastat raamatupoe juhatajana, kuid soovis oma ellu uut algust, enese suuremat proovilepanekut ja suuremat vastutust. „Tahan pakkuda kogukonnale rohkem tagasi," kommenteeris ta elupööret.

Reet Saar

Lühidalt mälumängust

Lühikokkuvõte aprillikuu mälumängust. Kohal oli kaheksa võistkonda: seitse veterani ja uustulnuk Rapla. Maakonnalinn Rapla oli saatnud helgemad pead, kes võitsidki mängu 42 punktiga. 38 punktiga jagasid teist ja kolmandat kohta HaBe ja Raikküla.

Mängu jooksul tegid „soolo" FC, Naiskodukaitse ja Rapla. Seitsmele küsimusele vastasid kõik õigesti ja üks küsimus jäi õige vastuseta. Enne maikuu mängu juhivad hooaja kokkuvõttes FC 252, Raikküla 239 ja VAN 222 punktiga.

Üle hulga aja mängu juhtides torkas silma, et endiselt head on FC, Raikküla ja VAN, Kukepea ja Kuusiku olid tagasihoidlikumad kui varem ja Naiskodukaitse on tublisti arenenud. Jõudu kõigile!

Tõnu Lõhmus

Head sügisel kooliteed alustavate laste vanemad!

Märjamaa Gümnaasiumis algab õpilaste registreerimine I klassi 9. aprillil 2019.
Registreerida on võimalik kooli kantseleis tööpäeviti kella 9–15 kuni 4. maini.

Taotluse vormi I klassi astumiseks leiate kooli kodulehelt (Õppetöö. Dokumendid. Taotluse vorm kooli astumiseks). Taotluse vormi saab täita ka koolis. Kaasa palume võtta lapse sünnitunnistus. Samuti võib taotluse esitada elektroonselt digiallkirjaga ning lisada ka sünnitunnistuse koopia (markool@estpak.ee).

Tantsurõõm särab ja tänab

Segarahvatantsurühm Tantsurõõm on erinevate koosseisudega koos tantsinud 28 aastat. 2018. aastal, kui algasid tõsised ettevalmistused juubelitantsupeoks, sai selgeks, et „naistel ei ole enam midagi selga panna“.

Aeg ja koid on lihtsalt oma töö teinud. Seni kasutusel olnud Anseküla rahvariided olid väga vanad (u 50 aastat) ja ei olnud enam esinduslikud. Rühm on tantsinud nendega aegade algusest peale.

Sealt edasi oli kõikidel meie taotlustel üks eesmärk – uuendada rahvatantsurühma naiste esinemisriided 2019. aasta juubelitantsupeoks, et väärikalt esindada koduvalda ja hoida kodukoha head mainet. Esimesel ülevaatusel käisime veel vanades pluusides, uute viimased detailid valmisid kolm päeva enne teist ülevaatust, aga valmis need said. Alguse sai kõik seelikutest ja liistikutest, aga sujuvalt sai projekt hoogu ja abistajaid juurde ning nagu on näha juuresolevalt pildilt, sai tulemus tõeliselt esinduslik.

Töö käigus selgus, et õnneks on rahvariietes ikkagi ka veidike rahvakultuuri. Kindlasti ei käinud ühe kihelkonna naised ühest ja samast seelikust mõõtu võtmas, vaid hoidsid oma piirkonna lugu, aga ei unustanud kunagi ka oma isikupära ja harukordsust mõne salapistega rõhutada. Seepärast Eesti rahvarõivad ongi nii ilusad.

Oleme nüüdseks osalenud mõlemal S3 ülevaatusel ja ootame pikisilmi, pöidlad peos, maikuu algust, kui auväärse žürii poolt langetatakse otsus, missugused rühmad pääsevad juubelikontserdile esinema.

Tantsurõõm ütleb teile AITÄH!

Juhendaja Darja Lehtsalu – kannatuse eest.

Raplamaa Kultuurkapital – toetuse eest.

Märjamaa vald – toetuse eest.

Märjamaa valla rahvamaja Merle ja Kairi – projektide kirjutamisel toetuse eest.

Sirje Aljaste – õmblustöö pearaskuse kandmise eest.

Meie enda rühma Merle ja Janne – õmblustöö tugirühmaks olemise eest.

Lihula Lilltikandi Selts – asjalike nõuannete ja toetava sõna eest.

Samuti kõik teised, kes olid nõu ja jõuga abiks ja kelle siinkohal nimeliselt mainimata jätsime.

Tantsurõõmu nimel
Teet Tomson

Tantsurõõm oma uutes Lihula rahvarõivastes.
Foto erakogust

Tulge tutvuma Märjamaa kirikuga

Kevadel on parim aeg, et vaadata Märjamaa peale kiriku tornist. Lisaks sellele käia võlvidepealsel, vaadata orelisse ja näha kirikukelli. Kui on pealehakkamist, saab ronida tornikiivri ülaosas oleva luugini. Tasu ei küsita, kuid annetused võetakse tänuga vastu. Lepi sobiv aeg kokku tel 511 8419.

Vt ka Märjamaa Maarja koguduse kodulehelt
www.eelk.ee/marjamaa

Märjamaa valla elanikel on võimalus taotleda ID-kaarti oma kodukohas!

Lääne prefektuur pakub kõigile, kel ID-kaarti pole või see hakkab aeguma, võimalust taotleda seda oma kodukohas.

ID-kaardi taotlust saab esitada 15. mail kell 10–12 Märjamaa rahvamajas.

Taotlemiseks vajalikud dokumendid:
• isikut tõendav dokument;
• riigilõivu (25 €, üldtingimustel Eesti vanaduspensioni ikka jõudnud isikud 7 €, keskmise, raske või sügava puudega inimesel 7 €) tasumist tõendav dokument;
• puuet tõendav dokument.

Sel päeval saab fotosid teha kohapeal.

Võtke kindlasti kaasa kehtiv isikut tõendav dokument!

Riigilõivu palume tasuda eelnevalt internetipangas või postipangas.

Tasumine pangaülekandega.
Saaja nimi: Rahandusministeerium;
Saaja konto: EE932200221023778606 (Swedbank) või
EE891010220034796011 (SEB)
EE701700017001577198 (Luminor Bank)

Viitenumber: 2900082443
Riigilõivu makse selgitusse märkige ”ID-kaardi taotlemine” ja inimese nimi, isikukood või sünniaeg, kelle eest riigilõiv tasuti.

Palume kindlasti **eelnevalt registreerida Märjamaa valla elanikel vallavalitsuse telefonil 489 8851, 5661 4893 või e-postile marjamaa@marjamaa.ee.**
Registreerides palun öelge oma isikukood, elukoht ja telefoninumber.

Registreerimise viimane tähtaeg 7. mai.

Täpsemat infot kõikide dokumentide taotlemise (sh taotlemise võimaluste ja taotluse esitamise) kohta on võimalik saada Politsei- ja Piirivalveameti kodulehelt www.politsei.ee rubriigist teenused.

Pilk aastate taha: 1999 ja 2009

TAGASIVAADE

8. aprill 1999
Rootslased tõid lubatud arvuteid

Märjamaa alevi ja vara piirkonna vahel sõlmitud arvutikoolituse lepingu üks punkte on, et siia saadetakse pruugitud arvuteid. Hiljutise külaskäigu ajal tõid rotslased kaasa kümme 486-protsessoriga heas korras ja piisava mälumahuga arvutit. Haimre, Valgu ja Varbola kool said igaüks kaks arvutit, Märjamaa gümnaasiumile jäi neid neli.

1. aprill 2009
Noored hambaarstid alustavad koos kevadega

Kevad toob Märjamaale kauaoodatud võimaluse taas kohapeal hambaid ravida. Selleks moodustasid noored hambatohtrid Anni Tafenau ja Kai Uustalu osaühingu Märjamaa Hambaravi, mis 2. aprillil Pargi 19 maja senises hambaravikabinetis tööd alustab. Mitmed nende õpingukaaslased on läinud tööle välismaale, „aga meile meeldib Eestis töötada," kinnitasid noored hambaarstid.

Kui nad otsisid endale assistenti, laekus koguni üle 20 avalduse. Neid saadeti ka Tallinnast ja Pärnust, aga kuna sooviti leida kohalikku inimest, siis valiti välja Angela Lehtla.

Kabinetis hakatakse tegema suu- ja hambahaiguste ennetustööd ja ravi. On rõõmustav, et täiskasvanud saavad üle hulga ajal siit tellida ka proteese. Samuti saab osta kvaliteetseid suuhooldusvahendeid (pastad, harjad, niidid, suuloputusvedelikud).

Alustanutest on siia jäänud Anni Tafenau. Nüüd kannab pereettevõte nime Haldja Hambaravi. Sobiva rendipinna puudusel soetati peatänava äärde kinnisvara ja vana puumaja läbis korraliku uuenduskuuri.

Lehti sirvis Reet Saar

PILTUUDIS

Raplamaa töö- ja karjäärimessil oli teiste koolidega ühes reas Märjamaa gümnaasium. Vallavalitsuse esindus tutvustas Märjamaa valda teiste tööandjate vahel.
Foto Tiina Gill

28. aprillil kell 12.00
Teenuse mõisas
ENDISE VIGALA (TEENUSE) SEGAKOORI LAULJATE KOKKUSAAMINE

Osavõtust teatamine ja info telefonil 5348 3710 (Silvi)

Gaia Kooli individuaalõppe grupp võtab vastu uusi õpilasi 1.–7. klassidesse 2019. a sügiseks Märjamaal.

Kutsume sind tutvumisseminarile Gaia Kooliga 13. aprillil kell 14:00 Märjamaa raamatukogus

Seminaril saad tutvuda Gaia Kooli õpetajate ja eestvedajatega. Räägime kooli põhiväärtustest ja õpetamise metoodikatest. Tutvustame Märjamaa vallas tegutseva individuaalõppe grupi tegevusi ja igapäeva rütmi.

Oodatud on nii koolilaste perekonnad kui ka teised huvilised!

Gaia Kool on üldhariduslik erakool. Gaia Koolis õpib 2018/19. õppeaastal 122 õpilast. Lisaks Tallinna klassidele ja koduõppe lastele on koolil individuaalõppe grupid Sakus ja Märjamaa vallas. Gaia Kooli peamised väärtused on loodussõbralikkus ja pärimuskultuuri austamine. Märjamaa individuaalõppe grupis õpivad õpilased sama õppekava järgi ning sarnase metoodikaga nagu Tallinna Gaia koolis, aegajalt ka Tallinna koolipere-ga koos tegutsedes. Grupi tegutsemine Märjamaal võimaldab õpilastel õppida kodukoha lähedal.

Info kooli kohta: www.gaiakool.ee
Kontakt: riinu.lepa@gmail.com, tel 5349 4120

MÄRJAMAA KEVADLAAT
4. MAI
MÄRJAMAA LAULUVÄLJAKUL
9 – 16
TULE,OLE, KÄI JA VAATA-OSTA,KAUPLE JA PEA LAATA!!!

Olevi Puukool OÜ
müüb Märjamaal
Pärnu mnt 74 parklas

reedel, 12. aprillil
kell 10–14
toidukartulit, mett
(Tunnustatud Eesti Maitse)
ja õitsvaid võõrasemasid.

Info tel 5681 7035
Ütle naabrile ka!

KIVI JA MOODULKORSTNATE EHITUS, REMONT, PLEKITÖÖD

Tel 554 8699
edissonehitus@gmail.com

Alates 1. aprillist on taas avatud
MÄRJAMAA VANAMETALLI KOKKUOST
aadressil Uus tn 8
Märjamaa

Info tel 5620 0240
marjamaa@taeblaauto.ee
www.taeblaauto.ee

Jüri Valdoja pealkirjastas oma foto „Metsa valusad haavad“. Pilt on tehtud Märjamaa vallas Päärdu külas.
Aga pakkuda võib ka teisi variante: „Tali läks ja kevad tuli”, „Kuidas metsa hõikad, nõnda see sulle vastu kajab.”, „Mis välja ei tule, saab välja toodud” („Kevade” ainetel) või „Kus metsa raiutakse, seal laastud lendavad.”

Päästeteenistuse teated

5. aprillil

- kell 11.23 teatati häirekeskusele kulupõlengust Märjamaa vallas Rangu külas. Lõkkest alguse saanud kulupõleng levis 500 m^2 suurusele maa-alale.
- kell 12.46 teatati häirekeskusele kulupõlengust Märjamaa vallas Rääski külas. Lõkkest sai alguse umbes ühe hektari suurune kulupõleng. Põleng likvideeriti kell 13.10.
- kell 13.38 teatati häirekeskusele kulupõlengust Märjamaa vallas Naravere külas. Lõkkest sai alguse umbes 20 x 100 m suurune maastikupõleng, mis likvideeriti kell 14.44.

6. aprillil kell 16.39 teatati häirekeskusele tulekahjust Märjamaa vallas Suurkülas. Põles kulu, mis oli alguse saanud tünnis põlevast lõkkest. Kodanik oli enne päästjate saabumist suutnud tulekahju ära kustutada. Päästjad kontrollisid maa-ala üle.

Lääne päästekeskuse päästemeeskonnad ning ohutusjärelevalve inspektorid koostöös Keskkonnainspektsiooniga teevad kuni 14. aprillini lõkkepatrulle.

Teenuse Naiste Ühendus kutsub
PAELTIKANDI ÕPITUPPA
13. aprillil kl 12 Teenuse mõisas

Kaasa tikkimisraam, kui on.
Õpime selgeks paeltikandi peamised võtted ja pisted.
Materjalid on juhendaja Annika Põltsami poolt.
Kohtade arv piiratud.

Registreeru telefonil
Helle 5332 3001, Gerli 5340 1895
Osalus 3 €
Üritust toetab Kohaliku Omaalgatuse Programm

Märjamaa valla Vigala osavallavalitsus võtab tööle täistööajaga KODUHOOLDUSTÖÖTAJA

- tööle asumise aeg alates 02. mai 2019
- eeldame vähemalt keskharidust
- kasuks tuleb hooldustöötaja kutse
- vajalik B-kategooria juhiluba
- tööülesannete täitmiseks antakse kasutada ametiauto

Avaldus, CV ja haridust tõendavate dokumentide koopiad esitada hiljemalt 22. aprilliks 2019
e-postile:
vigala@vigala.ee

Täiendav info:
ilme@vigala.ee
või 489 4777

KUMMIMEES
...ja oled kindlalt teel!

Kätte on jõudnud rehvivahetuse aeg!

* Müügil uued soodsad kvaliteetsed suverehvid:
13-tollised rehvid al 28 €/tk
14-tollised rehvid al 32 €/tk
15-tollised rehvid al 34 €/tk
16-tollised rehvid al 38 €/tk
17-tollised rehvid al 48 €/tk

Kõikidele 4 rehvi vahetajatele sildade reguleerimine -10%
Rehvide hoiustamine
(4 rehvi 20 €/ hooaeg)

* Sõiduautode remont, varuosad, diagnostika, esiklaaside vahetus.
* Jalgrataste hooldus, varuosad.
* Erinevate väiketraktorite ja muruniidukite rehvid, siseloh-vid + paigaldus.

Aprillis töökoda avatud ka laupäeviti.
Broneeri aeg tel 482 1696

Ansambel Naised Köögis toob oma uued laulud Märjamaale

Naised Köögis pakuvad oma kolmanda plaadi esitlustuuril publikule verivärskeid lugusid, mis pole varem ühelgi laval kõlanud, aga ka oma teisi tuntumaid laule.

Uus plaat „Igavesti heitlike tunnete tango" kutsub märkama meis ja meie ümber toimuvat elutantsu, mis paneb meid hoolimise ja armastuse nimel tegutsema, ja kui vaja, siis ka aastate viisi oravarattas jooksma. Tunded on ikka veel üks kõige võimsamaid jõude siin maailmas. Nad tantsitavad inimest läbi kauneimate hetkede ja panevad elama täiel rinnal. Kuid oleme lauludesse püüdnud ka need hetked, kus tunnete heitlikkus meid jalust maha niidab.

„Meid on innustanud neid laule looma ühine vaimsus köögilaua taga ilmaasju arutades, rõõm laulust ja pillimängust, ühine absurditaju ja pärimuskultuurile toetuv vahetu elutunnetus. Meid ühendab ka usk sellesse, et laulu kaudu saab maailma mõjutada ja isegi paremaks muuta. Teravkeelne päevakajalisus ja üleelusuurune ning filosoofiline tunnetuslaad sulavad meie loomingus kokku lahutamatuks tervikuks, lastes kõlada meie motol: „Laulud enesest lugupidavale naisele ja arukale ning suure südamega mehele," ütlevad Naised Köögis. „Me ei karda katsetada mistahes žanrites ja seetõttu ulatub meie repertuaar romanssidest räpini ning lüürikast lorilauludeni."

Naised Köögis on avaldanud kaks CD-d ja pälvinud Kuldse Plaadi „Aasta uustulnukas" kategoorias ning neid on tunnustatud ka kahe Etnokulbiga. Laialdast ühiskondlikku tähelepanu pälvis 2017. aastal avaldatud lugu „Aasta ema", mis oli nomineeritud ka Eesti Muusikaauhindadele 2018. aastal parima laulu kategoorias.

Ansamblis musitseerivad ja loovad laule: Katrin Laidre (laul, karmoška, basskitarr, kannel); Kristiina Ehin (laul, karmoška); Sofia Joons (laul, viiul, kitarr, löökpillid); Kairi Leivo (laul, parmupill, basskitarr).

Kontsert toimub 10. mail kell 19 Märjamaa rahvamajas. Pileteid saab soetada rahvamajast ja Piletilevist.

Märjamaa Valla Laste ja Noorte Sihtkapitali Nõukogu kuulutab välja

AVALIKU KONKURSI STIPENDIUMI TAOTLEMISEKS

Sihtkapitali vahenditega tunnustatakse Märjamaa valla elanike registrisse kantud õpilasi või kuni kahekümne aasta vanuseid noori, kellel on suuri teeneid Märjamaa valla ees.

(Märkus: sportlike saavutuste eest alates vanuseklassist U15 tunnustatakse noori Märjamaa valla spordivaldkonna parimate tunnustamise korra alusel ning selleks esitatakse taotlused Märjamaa Vallavalitsusele iga aasta 15. jaanuariks.)

Taotlusi konkursile võivad esitada kõik isikud. Vormikohane kirjalik taotlus stipendiumi määramiseks tuleb esitada sihtkapitali nõukogule kas e-postiga digitaalselt allkirjastatult aadressile marjamaa@marjamaa.ee pealkirjaga „Märjamaa valla laste ja noorte sihtkapital" või paberkandjal aadressil Märjamaa Vallavolikogu, Tehnika 11, Märjamaa alev, Märjamaa vald, 78304 Rapla maakond.

Taotlus tuleb sihtkapitali nõukogule esitada hiljemalt 2. mail 2019.

Sihtkapitali korraga on võimalik tutvuda Märjamaa valla kodulehel https://marjamaa.kovtp.ee/laste-ja-noorte-sihtkapital või Märjamaa vallavalitsuse kantseleis.

Küsimuste korral pöörduge volikogu sekretäri poole telefonil 5860 3272 või e-posti janika@marjamaa.ee.

Ilusat ja edukat kevadet soovides
Märjamaa Valla Laste ja Noorte Sihtkapitali Nõukogu

Hea märjamaalane!

Palume Sinu abi ja kaasamõtlemist leidmaks üles meie valla tublim ema 2019, keda tunnustada saabuval emadepäeval. Ootame Sinu iseloomustust Märjamaa valla tubli ema kohta hiljemalt 18.aprilliks e-posti aadressile: marjamaa@marjamaa.ee

Iseloomustuses palume ära märkida:
- kandidaadi nimi ja elukoht, e-posti aadress;
- töökoht ja ametinimetus
- laste arv (nimed, vanused);
- kandidaadi tutvustus (hobid, ühiskondlikud toimetamised küla- ning vallaelus jms).

Märjamaa Vallavalitsus

Märjamaa kinos Helk

K 10.04 kl 16.40; 19.00
„SHAZAM!"
USA märuli–fantaasiafilm
2.12 (MS –12)

K 10. 04 kl 21.20
„RANNAPARM"
USA komöödia 1.35 (K –12)

N 11. 04 kl 17.00; 19.00
„RANNAPARM"

N 11.04 kl 21.00
„OTT TÄNAK – THE MOVIE"
EESTI dokumentaalfilm – sport
2.20 (L)

R 12.04 kl 15.00; 17.00
„IMEDEPARK" 3D
USA kogupere-jooniskomöödia
1.25 EESTI keeles

R 12.04 kl 19.00; 21.30
„OTT TÄNAK – THE MOVIE"

P 14.04 kl 12.30; 14.30
„IMEDEPARK" 3D

P 14.04 kl 16.30
„OTT TÄNAK – THE MOVIE"

P 14.04 kl 19.00; 21.00
„HELLBOY"
USA seiklus-märuli-fantaasiafilm
1.45 (K –14)

E 15.04 kl 16..45; 21.15
„HELLBOY"

E 15.04 kl 18.45
„OTT TÄNAK – THE MOVIE"

T 16.04 kl 15.00; 17.00
„IMEDEPARK" 3D

T 16.04 kl 19.00; 21.00
„PÄRAST"
USA romantiline draama
1.45 (K –16)

K 17.04 kl 17.00; 19.00 „TEEN SPIRIT: LAULA SÜDAMEST"
USA muusikaline draama
1.32 (MS –12)

K 17.04 kl 21.00 „PÄRAST"
USA romantiline draama
1.45 (K –16)

HINNAD

Koolieelik 2.00 €
Õpilane, pensionär 3 €
Täispilet, sh üliõpilased 4 €
3D passiivprillid 1 €

ERA Valduse AS

ERA Valduse AS pakub tööd:

TURBAPRESSI OPERAATOR-AUTOMAATIK

Kui sul on huvi tehnika vastu, oskad arvutada ja valdad suhtlustasandil inglise keelt, omad teadmisi automaatikast, suudad teha meeskonnatööd ja ei karda väljakutseid, siis tule meile tööle!

Pakume sulle konkurentsivõimelist töötasu ja tegutsemist meie toredas kollektiivis Märjamaal!

Anna endast teada info@eravalduse.ee või 5074220

Taaralahendusi pakkuv ettevõte **Moya OÜ** pakub **Märjamaa Rimi kaupluse taarajaamas** paindliku koormusega tööd

MOYA TAASKASUTAMISENI

TAARAJAAMA OPERAATORILE

Töö sobib hästi Märjamaal elavale vanadus- või töövõimetuspensionärile lisaraha teenimiseks.

Lisainfo tel 513 9687 ja info@moya.ee.

LapiButiik
LAPITEHNIKA- JA ÕMBLUSTUBA
**Kodutekstiilid
**Käsitöö
**Õmblus- ja käsitöötarvikud
**Õmblusteenused
**Riiete parandus
Pärnu mnt 67
II korrus
www.lapibutiik.ee lapibutiik tel 523 4210 T - R 10 - 17 lõuna 12 -13

Maa-amet on välja kuulutanud avaliku kirjaliku enampakkumise piirkonnas asuvate kinnisasjade müümiseks.
Pakkumiste esitamise tähtaeg on 23.04.2019.
Täpsemat informatsiooni saab Maa-ameti kodulehelt aadressiga www.maaamet.ee.
Rapla maakond, Märjamaa vald, Tolli küla, Kääru kü 50301:001:0141

Rapla Kütteäri
**TURBABRIKETT
PUITBRIKETT
PELLETID
KAMINAPUUD**
Vedu TASUTA!
55 636 856
kütteäri.ee

KODUÄRI
Pargi tn 8
Müügil kasutatud **MÖÖBEL**, riided, nõud,
ÕMBLUSTÖÖD
UUED meeste suurte numbritega riided XL-6XL ja jalatsid.
Tasuta raamatud.
Tel 5191 1119

Aeg varuda küttepuid järgmiseks talveks!
TOORES LEHTPUU
alates **38€**/ruum (50cm)
METSAKUIV OKASPUU
alates **40€**/ruum (50 cm)
Hind sõltub puude pikkusest ja transpordi vahemaast.
Laotud puude tarne 10 ja 15 ruumi kaupa.
tel 5211377
www.pajakapuit.ee

Märjamaa rahvamajas

13. aprill kell 12 Kontsert Pärnu, Rapla ja Märjamaa klaveriõpilastelt, tasuta
14. aprill kell 13.30 Helimeditatsioon
16. aprill kell 15.00 Märjamaa vallavolikogu istung
17. aprill kell 17.30 „Minu esimene kontsert“ Märjamaa muusikakooli õpilastelt, tasuta
18. aprill kell 19 Ugala teatri etendus „Meistrite liiga“, pilet 12.-/15.-
22. aprill kell 10 Silmaarst ja prillide müük, eelregistreerimisega
26. aprill kell 20 Comedy Estonia Sander Õigus „Neljanda Seina Taga“ piletid Piletilevis ja tund enne algust kohapeal, pilet 10.-/12.-
27. aprill kell 12 Tervisepäev – meeste eri, tasuta
29. aprill kell 18.55 Rahvusvahelise tantsupäeva tähistamine rahvamaja hoovis
30. aprill kell 17 „Lapsest areneb inimene - kas ja kuidas?“ koolitus lastevanematele
3. mai kell 11 Kuressaare Linnateatri lasteetendus „Sipsik“, pilet 7.-/ sülepilet 4.-
4. mai kell 19 naisrühma „Ülejala Sussisahistajad“ 20. aastapäeva kontsert
7. mai kell 19 Mälumänguklubi
8. mai kell 17 Pillerpalli lasteaia emadepäeva kontsert
9. mai kell 17 muusikakooli kevadkontsert
10. mai kell 19 Ansambel „Naised köögis“ kontsert, piletid eelmüügis 15.-; hiljem 18.-
11. mai kell 11 Hõbelusikapidu
12. mai kell 13.30 Helimeditatsioon
15. mai kell 10–12 ID-kaartide taotlemine, eelregistreerimisega
15. mai kell 17 Midrimaa lasteaia kevadkontsert
17. mai kell 18 Kvanthäälestuse algkursus, eelregistreerimisega
18. mai kell 11 Soome uute riiete müük
24. mai kell 19 Karin Andesalu rahvatantsurühmade kevadekontsert

Ly galeriis
Viive Noore graafikanäitus „Armastuse puu“

Laudade, piletite ja kohtade broneerimine tel 5656 4614 või marjamaa.rahvamaja@marjamaa.ee

www.marjamaarahvamaja.ee

* Tööriistade ja kaubikute rent
* Akende müük ja paigaldus, mõõtmine
* Kasutatud kodumasinate müük. Järelmaksu võimalus
* Kodumasinate remont ja paigaldus

Facebook.com/kasutatud kodutehnika

Pärnu mnt 68
Tel 5566 9903

Avatud E–L

VOTEX house

N, 11.04 9-17
MÄRJAMAA MAXIMAS
PUUVILLASE VOODIPESU SUURMÜÜK!

kirju tekikott al 12,30 €
kirju padjapüür al 2 €
satiinist padjapüür al 2 €
&
Selle reklaamiga kogu täishinnaga voodipesu -15%
www.votex.ee

OÜ teeb ehitus- ja remonttöid korteriühistutele, eramutele ja taludele. Kõik sise- ja välistööd.

Tel 5197 7698

Ostame metsakinnistuid (ka koos põllumaaga) ja kasvavat metsa (raieõigust)

Tel 528 4932
Riho Alavee
info@timberston.ee

RUUT 66 PUB

Pakume tööd
KOKALE JA ABIKOKALE

Suvehooajaks (al. maist)
KLIENDITEENINDAJATELE

Info 489 6141
Mob 503 7997

Mälestame märtsikuus lahkunuid

Siina Õismaa
Sulev Sirel
Alexander Glukhov
Aivo Kurbel
Vambola Arro
Alfred-Heinrich Tohver
Milvi Buht
Jüri Kusmin
Agnes Lillemaa
Peter Putnik
Nellja Timofejeva

Südamlik kaastunne Merikesele ja Ilmele peredega ema
AGNES LILLEMAA
kaotuse puhul.

Naaber Peeter

EELK Märjamaa Maarja kogudus

Kolmapäev, 10. aprill
17.00 Pihiaeg (kogudusemaja)
18.00 Missa (kogudusemaja)
18.30 Ristitee palvus (kogudusemaja)

Neljapäev, 11. aprill
7.30 Missa (kogudusemaja)

Reede, 12. aprill
7.30 Missa (kogudusemaja)

Pühapäev, 14. aprill
Palmipuudepüha
11.00 Missa (kogudusemaja)

Esmaspäev, 15. aprill
Suure Nädala esmaspäev
18.00 Missa (kogudusemaja)
19.00 Palvetund (kogudusemaja)

Teisipäev, 16. aprill
Suure Nädala teisipäev
18.00 Missa (kogudusemaja)

EEKBL Märjamaa vabakogudus

Jumalateenistus pühapäeviti kell 14 Pargi tn 19

EELK Kullamaa Püha Johannese kogudus

Armulauaga jumalateenistus pühapäeviti kell 11

EELK Vigala Maarja kogudus

Jumalateenistused igal pühapäeval kell 11

Avaldame kaastunnet Helmile lastega abikaasa
PETER PUTNIKU
surma puhul.

Klassikaaslased
Märjamaa keskkooli
19. lennust

Mälestus jääb...

Mälestame oma kallist isa
PEETER JÕGIST
09.04.1909–24.10.1994
110.sünniaastapäeval.

Tütar ja poeg peredega

Sünnipäevad
Märjamaa vallavalitsus õnnitleb

93 Vilma Tamme
91 Linda Noormets
86 Endel Oldekop
86 Marta Ilmand
83 Heinar Jõõts
83 Kaarel Kadakas
80 Heini Uuetoa
78 Saima Jõulu
78 Leida Arb
78 Helmi Mäe
77 Elsa Kütmann
77 Maie Kusmin
76 Mihkel Mõis
75 Silvi Leib
75 Helgi Soopalu
65 Olev Nilisk
65 Sirje Aiaots

JANSEN REHVID

Välja 2 Märjamaa

- Rehvitööd
- Kohapeal suur valik tuntud firmade uusi rehve

UUED SUVEREHVID SOODUSHINNAGA
13″ al 28 €
14″ al 30 €
15″ al 34 €
16″ al 39 €
17″ al 47 €
18″ al 58 €
19 ″ al 64 €

Küsi pakkumist!

- Autode kiirpesu alates 8 eurost

56 59 824
jansenrehvid@hot.ee
www.jansenrehvid.ee

TEENUSED

Katuste kõrgsurvepesu ja värvimine (plekk, kivi, eterniit). Fassaadi survepesu ja värvimine. Tänavakivide puhastus. Tel 5624 1509 Andres

KAARDID ENNUSTAVAD Tel 900 1727, hind 1,09 €/min, vaata ka: ennustus.ee

Kõik ehitustööd! Siseviimistlus ja välistööd, saunad, vannitoad, katused jne. Ka muu, mis ehitusse puutub, küll koos lahenduse leiame. Marko, tel 5399 2362

Ohtlike puude langetamine. Tel 5663 2968

Viljapuude ja hekkide hooldus-lõikus. Tel 554 7270 Neeme

Korstnapühkimisteenus. Tel 5333 0556 korstnahooldus@mail.ee

KATUSETÖÖD, lame- ja viilkatuste ehitus-remonttööd. Tel 5610 4531

Ehitus ja remont Sinu koju. Tel 5668 3421

P.M Trans OÜ pakub tööd **CE-KATEGOORIA AUTOJUHILE** Euroopa ja Skandinaavia suunal.

Tel 502 4279

Pakume tööd **EKSKAVAATORI- JA LAADURIJUHILE.**

Tel 5660 5328

Kliendikaardiga kõik kaubad RANGU KAUBAMAJAS 13. aprillil
10% odavamalt
EDU KAUPLUSES *igal teisipäeval*
KLIENDIKAARDIGA kõik kaubad 10% odavamad
Kliendikaardiga kõik toidu- ja tööstuskaubad igapäevaselt 2–5% soodsamalt!

Rehvitööd Sipas. Tel 5664 2995

Mulla sõelumine. Tel 5645 0325

MÜÜK

Müüa sauna- ja suitsuahjud, boilerid. Vajadusel kaup koju kätte ja paigaldus. Hinnad soodsad. Tel 505 4355

Müüa ehituskrunt Märjamaa alevis. Elekter 25 A, vesi ja kanalisatsioon olemas. Lisainfo tel 5781 1387

Plastikvaadid 200 l. 5803 3282

Müüa lõhutud küttepuud. Küsi meie pakkumist! Minu Küte Tel 600 6613, 5197 1066

Müüa sõelutud mulda. 1 tonni hind 7 eurot + transporditeenuse maksumus. Tel 505 3120

Küttepuud konteineris. 5645 0325

Arli Puukool müüb laupäeval, 13.04 viljapuid, -põõsaid, maasika-, vaarika-, astelpaju-, mustika-, ilu-, viinapuutaimi ja roose: Rapla turg 10-13.00, **Valgu 13.30, Märjamaa vana turg 14.15**; pühapäeval, 14.04 Kohila laat. Info 518 8465

Otsime Märjamaa alevis eramajja korralikku ehitajat.
5607 4735

Lemmiku kauplus võtab tööle täistööajaga **MÜÜJA.**

Tel 5624 8237

Müün mett 6 €/kg. Kauple! Kojutoomine kokkuleppel. Küsida tel 5693 5168, 5692 5667 Upparu talu

OST

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 5045 215, 5145 215, info@est-land.ee

Soovin osta heas korras 2-toal keskk korteri Märjamaal. Palun pakkumisi telefonile 503 9613.

TÖÖ

Pakume tööd: autolukksepp / automehaanik
Autode remont ja hooldus. Töökoht: Kohila vald, Hageri küla. Lisainfo tel 515 0153, neolundinfo@hot.ee

Otsin inimest, kes värviks eramaja Märjamaa alevis. Tasu kokkuleppel. 5665 8013

ÄRA ANDA

Ära anda suure koera kutsikad. Tel 5646 1529

Ostan garaažiboksi Märjamaal.

Tel 5555 4494

Võtan üürile kanaliga garaaži Märjamaal.

5607 4735

HARDA POES
kõik talvised kalastustarbed -30%

RAPLAMAA
VEOTEENUSED
+372 56881227
www.vedaja.ee

ISSN 2613-3253
9 772613 325016

MÄRJAMAA NÄDALALEHT
www.marjamaa.ee
Trükiarv 1010 eksemplari

Märjamaa valla infoleht
Toimetus 78304 Märjamaa
Tehnika 11 tuba 10, telefon 5306 5805
Toimetaja Reet Saar
reet.saar@marjamaa.ee